

РЕШЕНИЕ

№ 115

гр. София, 04.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 51 СЪСТАВ, в публично заседание на седми октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: ИВЕТА В. И.

при участието на секретаря ДИАНА АЛ. И.
като разглежда докладваното от ИВЕТА В. И. Гражданско дело № 20221110112221 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Предявени са от М. Г. И. срещу [фирма] отрицателни установителни иски по чл. 439, ал. 1, вр. чл. 124, ал. 1 ГПК за признаване за установено, че ищцата не дължи на ответника следните вземания: 9 798,58 лева – главница, ведно със законната лихва от 05.03.2014 г., 914,05 лева – договорна лихва за периода от 11.03.2013 г. до 27.12.2013 г., 295,27 лева – наказателна лихва за периода от 27.12.2013 г. до 28.02.2014 г., 18,86 лева – такси и застраховки и 220,54 лева – съдебни разноски, за които суми по ч. гр. дело № 11494/2014 г. по описа на Софийски районен съд, 52 състав е издаден изпълнителен лист от 27.03.2014 г., въз основа на който е образувано изпълнително дело № *****/2021 г. по описа на ЧСИ Г.Д. с рег. № *** на КЧСИ и с район на действие Софийски градски съд, поради новонастъпили обстоятелства.

Ищцата М. И. твърди, че срещу нея и трето за процеса лице, при условията на пасивна солидарност помежду им, в полза на [фирма] в хода на производството по ч. гр. дело № 11494/2014 г. по описа на Софийски районен съд, 52 състав, бил издаден изпълнителен лист. Изяснява, че въз основа на последния и за събиране на удостоверените в него вземания, било образувано изпълнително дело *****, по описа на ЧСИ Д.. Посочва, че последното изпълнително действие срещу нея се изразява в изпращане на запорно съобщение за налагане на запор върху трудовото и възнаграждение, получено на 09.06.2016 г., от който момент е започнал да тече давностният срок за вземанията по изпълнителния лист. Ищцата твърди, че изпълнителният процес бил прекратен от съдебния изпълнител на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК. По молба на ответникът [фирма], като правопреемник на [фирма], въз основа на същия изпълнителен лист било образувано ново изпълнително дело № ***** по описа на ЧСИ Д.. В исковата молба се сочи, че към тази дата вземанията, за които е издаден изпълнителният лист, били погасени по давност. Отделно от това е изложено, че М. Г. И. и третото лице, срещу което бил издаден изпълнителният лист, заплатили част от претендираните задължения, но плащанията не били отчетени и ответникът претендирал пълният им размер. С оглед на тези съображения ищцата твърди, че не дължи на [фирма] сумите, както следва: 9 798,58 лева – главница, ведно със законната лихва от 05.03.2014 г., 914,05 лева – договорна лихва за периода от 11.03.2013 г. до

27.12.2013 г., 295,27 лева – наказателна лихва за периода от 27.12.2013 г. до 28.02.2014 г., 18,86 лева – такси и застраховки и 220,54 лева – съдебни разноски, за които по ч. гр. дело № 11494/2014 г., по описа на Софийски районен съд, 52 състав е издаден изпълнителен лист – поради частичното им погасяване чрез плащане, както и поради погасяването им по давност и моли да бъде постановено решение, с което това да бъде признато за установено. Претендира присъждане на разноски.

В депозирания в срока по чл. 131, ал. 1 ГПК писмен отговор ответникът [фирма] оспорва предъявените искове. Твърди, че вземанията не са погасени по давност. Сочи, че по изпълнително дело № ***** по описа на ЧСИ Д. са поискани от вискателя и предприети от съдебния изпълнител изпълнителни действия, прекъсващи погасителната давност. Уточнява, че на 23.01.2017 г. вискателят е поискал налагане на заповед върху трудовото възнаграждение на М. Г. И. и на И.П.И. и изразява становище, че към този момент давностният срок е прекъснат и е започнал да тече нов. Позицията се на чл. 3, ал. 1, т. 2 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с Решение на Народното събрание от 13.03.2020 г., предвиждащо спиране на давностните срокове. Ответникът сочи, че в рамките на новообразувано изпълнително дело № ***** също е поискало извършване на изпълнителни действия. С тези доводи отправя искане за отхвърляне на исковите претенции и за присъждане на сторените по делото разноски.

Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено от фактическа страна следното:

Между страните не спори, а и от данните, следващи от приложеното по делото ч. гр. дело № 11494/2014 г. по описа на Софийски районен съд, 52 състав, се установява, че в хода на производството по делото в полза на [фирма] и срещу М. Г. И. – настоящата ищца и третото за процеса лице И.П.И. – при условията на солидарна отговорност помежду им, са издадени заповед за изпълнение на парично задължение от 25.03.2014 г. въз основа на документ по чл. 417 ГПК – извлечение от счетоводните книги на търговската банка – заявител към 28.02.2014 г. относно задълженията по договор за кредит „Експрес“ № 262649 от 11.02.2011 г. и изпълнителен лист за следните суми: 9 798,58 лева, представляваща непогасена главница, ведно със законната лихва, считано от 05.03.2014 г. – датата на подаване на заявлението в съда, 914,15 лева, представляваща договорна лихва за периода от 11.03.2013 г. до 27.12.2013 г., 295,27 лева, представляваща наказателна лихва за периода от 27.12.2013 г. до 28.02.2014 г., 18,66 лева, представляваща такси и застраховки, както и за сумата от 220,54 лева – разноски по делото.

Не е спорно между страните, а и от доказателствата по делото следва, че въз основа на този изпълнителен лист и за събиране на материализираните в него вземания по молба на [фирма] с вх. № 811066707/11.11.2014 г. и по разпореждане на ЧСИ от 20.11.2014 г. е образувано изпълнително дело № ***** по описа на ЧСИ Г.Д. с рег. № *** на КЧСИ и с район на действие Софийски градски съд. От съдържанието на молбата (приета като част от изпълнителното дело) се изяснява, че дружеството – вискател е поискало да бъде наложен заповед върху трудовото възнаграждение на длъжника М. Г. И. и на длъжника И.П.И., след извършване на справка относно местоработата им. Направено е искане за имуществено проучване на длъжниците с оглед установяване на право на собственост върху недвижими имоти, моторни превозни средства или открити на тяхно име банкови сметки и доходи от трудова дейност, като върху установеното имущество бъдат наложени заповеди и възбрани. Молбата обективира искане за определяне на дата за извършване на опис на движимото имущество, намиращо се в жилището на длъжника и за изнасянето му на публична продажба за удовлетворяване интереса на вискателя.

От съдържащите се в изпълнителното дело материали се установява, че за събиране на

вземанията по процесния изпълнителен лист със запорно съобщение от 20.11.2014 г. на ЧСИ, адресирано до [фирма], като трето задължено лице, е наложен запор върху всяко възнаграждение за труд, получавано от длъжника М. Г. И., изплащано от търговското дружество. Съобщението е получено от последното на 26.11.2014 г., видно от удостоверяването, направено върху приложеното известие за доставяне. В отговор, с писмо с вх. № 19941/27.11.2014 г. [фирма] уведомява съдебния изпълнител, че признава вземането, върху което е наложен запор за основателно, изяснявайки, че на лицето вече са наложени запори по изп. дело № 2596/2011 г. и изп. дело № 796/2014 г., поради което вноски по настоящия запор ще бъдат превеждани след приключване на задълженията по предходните такива.

Изяснява се, че с призовка за принудително изпълнение от 07.01.2015 г. до длъжника М. И., получена на 14.01.2015 г., частният съдебен изпълнител уведомява последната за насрочване на опис на движимите вещи в дома и за 19.02.2015 г. от 10:00 часа.

По молба на вискателя [фирма] с вх. № 1869/30.01.2015 г. и с разпореждане на съдебния изпълнител от 30.09.2015 г. е вдигнат наложеният запор върху трудовото възнаграждение на длъжника И., получавано от [фирма]. Съобщението е получено от третото за процеса лице на 09.02.2015 г. Към искането на търговската банка – вискател е приложена молба от М. И. от 28.01.2015 г., с която същата изразява съгласие сума от по 350 лева месечно да бъде прехвърляна за обслужване на кредита, който дължи, чрез превод на месечното и трудово възнаграждение по сметка на банката. В тази връзка е отправено искане за вдигане на наложения запор.

По молба на вискателя [фирма] с вх. № 17357/10.09.2015 г. и с разпореждане на ЧСИ Г.Д. от 10.09.2015 г. със запорно съобщение от 11.09.2015 г. до [фирма] – като трето задължено лице отново е наложен запор върху всяко възнаграждение за труд, изплащано на длъжника М. И., получено от адресата на 17.09.2015 г. В отговор, с писмо с вх. № *****/24.09.2015 г. дружеството – работодател уведомява съдебния изпълнител, че признава вземането по запора, както и, че вноски по същия ще бъдат превеждани, но след приключване на задълженията по предходно наложени запори по изп. дело № 796/2014 г. и изп. дело № 2127/2015 г.

С нова молба от 21.10.2015 г. [фирма] е поискало вдигане на наложения запор. Към последната е приложена молба от длъжника М. И. до търговската банка, с която заявява, че от месец октомври 2015 г. се задължава месечното и трудово възнаграждение да се изплаща по сметка, открита при вискателя и от последното да се удържа и превежда месечно сумата от по 350 лева за погасяване на съдебния кредит. С молбата И. е поела задължение при възможност да внася и допълнителни средства до пълно погасяване на задължението си.

Данните по делото сочат, че въз основа на молбата на вискателя със съобщение от 21.10.2015 г. ЧСИ уведомява [фирма] за вдигане на запора, наложен на 17.09.2015 г., върху всички възнаграждения за труд, изплащани на длъжника М. И.. Съобщението е получено на 03.11.2015 г., като в отговор с писмо с вх. № 994/20.01.2016 г. дружеството уведомява съдебния изпълнител, че считано от 04.01.2016 г. трудовите отношения с длъжника И. са прекратени.

С молба с вх. № *****/02.06.2016 г. [фирма] е поискано да бъде наложен запор върху трудовите възнаграждения на двамата длъжници, доколкото последните не изпълняват поетите ангажименти за доброволно погасяване на задълженията с ежемесечни вноски.

По разпореждане на ЧСИ Г.Д. е изпратено запорно съобщение от 03.06.2016 г. до [фирма] – като трето задължено лице за налагане на нов запор върху всяко възнаграждение за труд, изплащано на длъжника М. И.. В отговор, с писмо с вх. № *****/13.06.2016 г. дружеството уведомява съдебния изпълнител, че трудовите отношения с длъжника са прекратени, считано от 04.01.2016 г.

С молба с вх. № 00618/15.01.2021 г. взыскателят е поискал да бъдат извършени справки относно притежавани от длъжника МПС и движими вещи, недвижими имоти, регистрирани трудови договори и да се пристъпи към принудително събиране на вземането чрез налагане на запови, респ. възбрана. На основание чл. 18 ЗЧСИ на съдебния изпълнител е възложено да определи способа за изпълнение.

С постановление от 24.06.2021 г. на ЧСИ Д. изпълнително дело № *****/2014 г. е прекратено на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК – поради това, че в продължение на повече от 2 години не са поискани изпълнителни действия.

От събраните по делото писмени доказателства се установява, че с молба на ответната търговска банка [фирма] с вх. № 19757/29.12.2021 г. е направено искане на основание чл. 426 ГПК за образуване на ново изпълнително дело срещу длъжниците М. И. и И.И. за събиране на вземанията по процесния изпълнителен лист, издаден по ч. гр. дело № 11494/2014 г. по описа на Софийски районен съд. В молбата са обективирани искания, след извършване на съответните справки, да бъдат наложени запови върху вземания на длъжника от трудово възнаграждение/пенсия, по сметки, открити в търговски банки, върху притежавани дружествени дялове, съответно за налагане на възбрана върху недвижими имоти, при събрани данни за притежавани такива.

Въз основа на молбата и по разпореждане на съдебния изпълнител е образувано изпълнително дело № *****/2021 г. по описа на ЧСИ Г.Д.. От материалите, съдържащи се в приетия по делото препис от същото следва, че до длъжника М. И. е изпратена призовка за принудително изпълнение от 31.01.2022 г., с която е насрочен опис на движимите вещи на длъжника, находящи се в дома и, за 04.03.2022 г. и получена от адресата на 31.01.2022 г.

От представените по делото писмени материали се установява, че в хода на това изпълнително дело и след образуване на настоящото такова, със заповорно съобщение от 20.06.2022 г. на ЧСИ Д. до третото задължено лице [фирма] е наложен заповор върху всяко възнаграждение за труд, изплащано на длъжника М. И.. Съгласно удостоверение от 29.09.2022 г., издадено от дружеството по наложения заповор от 23.06.2022 г. по изп. дело № 1137/2021 г. по описа на ЧСИ Д., считано от 15.08.2022 г. от трудовото възнаграждение на И., изплащано от дружеството, ежесечно се удържа сума за погасяване на вземането по изпълнителното дело.

В заключението на вещото лице по приетата съдебносчетоводна експертиза се посочва, че не са констатирани плащания от длъжниците в хода на образуваните изпълнително дело № *****/2014 г. и изпълнително дело № *****/2021 г. по описа на ЧСИ Г.Д., което да е разпределено от съдебния изпълнител към взыскателите по тях. Изяснено е, че последното извършено плащане в момент, в който кредитът все още е бил в редовна експозиция, е от 29.05.2013 г. Първото последващо плащане е регистрирано на 26.02.2015 г. и е в размер от 350 лева. В периода от 26.02.2015 г. до 28.02.2019 г. по кредитното задължение са регистрирани плащания в общ размер на 8 118,38 лева, с които ответното дружество е погасило следните задължения: главница в размер от 7 411 лева, съдебни разноси в размер от 692,74 лева и задължения по застраховки в размер от 14,64 лева. След отчитане на така извършените плащания експертизата достига до извод, че към 30.04.2020 г. – дата, посочена от [фирма] като момент на придобиване от последната на [фирма], процесните задължения възлизат на следните суми: 2 387,58 лева – непогасена главница (формирана като разлика между общо присъдената от 9 798,58 лева и платената от 7 411 лева); 914,05 лева – договорна лихва за периода от 11.03.2013 г. до 27.12.2013 г.; 295,27 лева – наказателна лихва за периода от 27.12.2013 г. до 28.02.2014 г., без задължения за съдебни разноси и без задължения за присъдени такси и застраховки. Установява се също, че на 26.10.2021 г. е заплатена сума от 770 лева, с която е намален размерът на дължимата главница от 2 387,58 лева на 1 617,58 лева. Вещото лице уточнява, че към 08.03.2022 г. –

датата на исковата молба, въз основа на която е образувано настоящото дело, няма данни за други плащания за погасяване на процесното задължение. Посочва, че общият размер на дължимата законна лихва за забава върху непогасената главница, считано от 05.03.2014 г. (датата на подаване на заявлението, въз основа на което е образувано ч. гр. дело № 11494/2014 г. по описа на СРС, в хода на което е издаден процесният изпълнителен лист) до 08.03.2022 г. (датата, на която е подадена исковата молба, въз основа на която е образувано настоящото исково производство) възлиза на сума в общ размер от 3 991,19 лева. За периода са начислени и нови разноски по изпълнителното дело в размер от 312 лева. Експертизата достига до извода, че към 08.03.2022 г. задълженията по процесния дълг са, както следва: 1 617,58 лева – непогасена главница; 3 991,19 лева – законна лихва върху главницата за периода от 05.03.2014 г. до 08.03.2022 г.; 914,05 лева – договорна лихва за периода от 11.03.2013 г. до 27.12.2013 г.; 295,27 лева – наказателна лихва за периода от 27.12.2013 г. до 28.02.2014 г. и 312 лева – новогенерирани разноски по образуваните изпълнителни дела. При изслушването си пред съда експертът уточнява, че констатираните плащания са извършени директно към вискателя, а не по изпълнителните дела. Съдът кредитира заключението, преценявайки го по реда на чл. 202 ГПК, като обосновава и компетентно изготвено - въз основа на материалите по делото и допълнително представени от ответната търговска банка справки относно движението по сметката, обслужваща кредитното задължение, справка за формиране на искиви претенции и справки за извършени плащания след изискуемост на кредита, отговарящо на всички формулирани въпроси и останало неоспорено от страните.

При така приетата за установена фактическа обстановка, съдът достига до следните правни изводи:

Предявени са отрицателни установителни иски с правно основание чл. 439, ал. 1, чл. 124, ал. 1, вр. ГПК.

Съгласно разпоредбата на чл. 439, ал. 1 ГПК длъжникът в изпълнителния процес може да оспорва чрез иск изпълнението. По своята правна същност този отрицателен установителен иск е проявна форма на защита на длъжника в производството по индивидуално принудително изпълнение срещу материалноправната му незаконосъобразност. Последният има за предмет оспорване на вземането, материализирано в изпълнителния лист и може да бъде основан единствено на факти, настъпили след приключване на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание и водещи до погасяване на възникналото и претендирано право на вискателя или на отговорността на длъжника – арг. ал. 2 на същия законов текст.

С оглед изложеното и предвид конкретните основания за недължимост на процесните вземания, на които ищцата основава исковите си претенции, в доказателствена тежест на последната е да установи правния си интерес от търсената искова защита чрез отричане на вземанията, като докаже наличието на твърдяната форма на извънпроцесуално поведение на ответното дружество, свързана с претендиране на същите, легитимацията на ответника като неин кредитор за процесните вземания, че е заплатила част от задълженията, както и периода – начален и краен момент на давността.

При установяване тези обстоятелства, в тежест на ответника е да докаже, че претендираните от него и оспорени от ищцата вземания съществуват, конкретно чрез установяване наличието на основания, довели до спиране/прекъсване на довността срок.

Между страните не спори, а и по делото се установи, че за събиране на вземанията по процесния изпълнителен лист от 27.03.2014 г., след прекратяване на първоначално образуваното изп. дело № 1126/2014 г. по описа на ЧСИ Г.Д., по молба на ответното дружество от 29.12.2021 г. е образувано изп. дело № 1137/2021 г. по описа на съдебния изпълнител. В сезиращата го молба от търговската банка – вискател е направено искане за образуване на ново дело за събиране на вземанията, поради перимирването на предходното,

както и за прилагане на оригинала на изпълнителния лист и заповедта за изпълнение по чл. 417 ГПК. Към молбата е приложено копие от изпълнителния лист с единственото отразяване върху същия, че изп. дело № 1126/2014 г. по описа на ЧСИ Д. е прекратено на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК. Същевременно, с отговора на исковата молба, депозиран по настоящото дело, ответникът оспорва основателността на исковите претенции с доводи, насочени към установяване съществуването на вземанията по процесния лист, с оглед наличието на конкретни действия, довели до спиране и прекъсване на давностния срок.

Наличието на висящ изпълнителен процес, образуван по искане на вискателя [фирма], за събиране на вземанията, удостоверени в процесния изпълнителен лист в тяхната цялост, съответно предприетата форма на защита от ответната страна спрямо предявените икове, насочени към отричане на процесните вземания в тяхната цялост, свидетелства за правния интерес на ищцата от предявяване на отрицателни установителни икове и за нейната активна материалноправна легитимация в процеса.

Страните не спорят, а и от справка в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел следва, че на 30.04.2020 г. е вписано преобразуване, под формата на вливане, на първоначалния кредитор на процесните вземания [фирма] ([фирма] – от 28.01.2019 г.) с правопримемник [фирма], по чието искане е образувано изпълнително дело № 1137/2021 г. по описа на ЧСИ Д.. Съгласно разпоредбата на чл. 262, ал. 1 ТЗ при преобразуване чрез вливане цялото имущество на едно или повече търговски дружества (преобразуващи се дружества) преминава към едно съществуващо дружество (приемащо дружество), което става техен правопримемник.

Изложеното обосновава извода за наличието на пасивна материалноправна легитимация на търговската банка в настоящия процес като кредитор на вземанията, удостоверени в процесния изпълнителен лист, издаден в полза на преобразувалата се [фирма].

В настоящия случай ищцата оспорва вземанията с твърдението за погасяването им по давност, започнала да тече след издаване на процесния изпълнителен лист и изтекла преди образуване на производството по изпълнително дело № 1137/2021 г. Наред с това, ищцата въвежда и довод за недължимост на част от вземанията поради погасяването им чрез плащания, извършени за погасяване на суми по изпълнителния лист и неотчетени от търговската банка – вискател.

От систематичното тълкуване на разпоредбите на чл. 110 и чл. 118 ЗЗД следва изводът, че погасителната давност е законоустановен период от време, през който носителят на едно вземане бездейства и с изтичането на който последният губи възможността да получи защита на правото си чрез средствата на държавната принуда.

По делото се изясни, че процесните вземания са удостоверени в изпълнителен лист, издаден по реда на чл. 416 ГПК – въз основа на влязла в сила заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 417 ГПК.

Уредено като строго формално заповедното производство по чл. 410 и сл. ГПК има за цел да установи дали едно парично вземане е спорно и в случаите, при които е останало неоспорено от длъжника да даде по-бърза защита на кредитора чрез издаване на изпълнително основание – заповед за изпълнение /арг. чл. 404, т. 1, предл. 3 ГПК/, която да послужи да принудително изпълнение на притезанието по реда на чл. 442 и сл. ГПК.

От систематичното тълкуване на разпоредбите на чл. 423, чл. 424 и чл. 439 ГПК следва изводът, че влязлата в сила по реда на чл. 416 ГПК – като неоспорена в срок от длъжника заповед за изпълнение на парично задължение има правни последици, аналогични на влязлото в законна сила съдебно решение. Безспорно същата се ползва с изпълнителната сила, присъща на осъдителните решения и представлява съдебно изпълнително основание за удостоверените в нея парични вземания. Същевременно, заповедта за изпълнение има

установително действие в отношенията между страните, като влизането и в сила препятства оспорването на вземанията въз основа на обстоятелства или доказателства, които са били известни на длъжника и с които е разполагал или е можел да се снабди до изтичането на срока за възражение – арг. чл. 424 ГПК.

Вземането, установено с влязлата в сила заповед за изпълнение, може да бъде оспорено единствено по реда на чл. 423 ГПК и чл. 424 ГПК, които по характера си представляват извънредни хипотези, с ограничено във времето приложение. Същевременно и в заповедното производство, в хода на което е издадено изпълнителното основание, допустима форма на защита е искът по чл. 439 ГПК, който обаче може да се основава само на факти, настъпили след изтичането на срока за подаване на възражение – арг. чл. 439, ал. 2 ГПК.

Всичко изложено дотук дава основание на съда да приеме, че влязлата в сила заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК има присъщото на съдебните решения установително действие в отношенията между страните, поради което спрямо удостоверените в същата вземания от влизането ☐ в сила става приложим петгодишният давностен срок съгласно разпоредбата на чл. 117, ал. 2 ГПК. В този смисъл са и мотивите, изложени в Определение № 214 от 15.05.2018 г. по гр. дело 1528/2018 г. по описа на ВКС, IV гр. о., постановено в производство по реда на чл. 288 ГПК, в които е отразено, че влязлата в сила заповед за изпълнение формира сила на пресъдено нещо и установява с обвързваща страните сила, че вземането съществува към момента на изтичането на срока за подаване на възражение, в който смисъл са и Определение № 443 от 30.07.2015 г. по ч. търг. дело № 1366/2015 г., II т. о., ТК на ВКС, така също и Определение № 576 от 16.09.2015 г. по ч. гр. дело № 4647/2015 г., IV г. о., ГК на ВКС.

Следователно, спрямо процесните, оспорени от ищцата вземания, за които по ч. гр. дело № 11494/2014 г. по описа на Софийски районен съд, 53 ти състав са издадени заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ и изпълнителен лист е приложим петгодишният давностен срок – арг. чл. 117, ал. 2 ЗЗД, започнал да тече от момента на влизане в сила на заповедта за изпълнение.

При извършване на преценката погасени ли са по давност процесните вземания от значение е не само изтичането на предвидения срок, но и бездействието на кредитора през този период, което да има за последица погасяване на правото му за принудително събиране на паричните притезания.

По делото се изясни, че въз основа на процесния изпълнителен лист срещу длъжниците по него, в т. ч. и срещу ищцата М. И. и по молба на праводателя на ответника от 11.11.2014 г. е образувано изпълнително дело №1126/2014 г. по описа на ЧСИ Г.Д., както и, че с тази молба вискателят [фирма] е посочил изпълнителни действия, които да бъдат извършени за събиране на процесните вземания. Съдът, съобразявайки и задължителните разяснения, дадени в мотивите на т. 10 от Тълкувателно решение № 2 от 26.06.2015 г. по тълк. дело № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС, счита, че тази молба на търговската банка, в качеството и на кредитор по изпълнителния лист, обективираща искане за прилагане на конкретни изпълнителни действия и която е била приета от органа по принудителното изпълнение като редовна такава, е първото действие, което е довело до прекъсване на давността по отношение на процесните вземания и нова такава е започнала да тече на основание чл. 117, ал. 2, вр. ал. 1 ЗЗД, считано от следващия ден – 12.11.2014 г.

Съдът намира, че тази молба е довела и до спиране на давностния срок за вземането на основание чл. 115, ал. 1, б. „ж“ ЗЗД, през време на изпълнителното производство, съобразявайки разясненията, дадени в Постановление № 3 от 18.11.1980 г. на Пленума на ВС, като нова давност е започнала да тече от момента на отмяната на тълкуването на правната норма, дадено с това постановление на ВС, извършена с т. 10 от Тълкувателно решение № 2 от 26.06.2015 г. по тълк. дело № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС. В мотивите на

постановлението изрично е прието, че след образуване на изпълнителното дело при висиящност на изпълнителния процес прекъснатата вече давност се спира, тъй като изпълнителният процес е също съдебен процес, част от гражданския процес, каквато част е и предшестващото го исково производство, в хода на което давност не тече докато трае процесът. Този акт на върховната съдебна инстанция е отменен с тълкувателното решение от 26.06.2015 г., която отменя има действие занапред, а новото тълкуване на правната норма започва да се прилага именно от момента на постановяването на новия тълкувателен акт. /в този смисъл Решение № 170 от 17.09.2018 г. по гр. дело № 2382/2017 г. ГК, IV г. о. на ВКС/.

Считано от 26.06.2015 г. действието на спирането е преустановено, като от този момент е започнал да тече приложимият към вземанията петгодишен давностен срок.

Изясни се, че след този момент в хода на първоначално образуваното изпълнително дело №1126/2014 г. с молба с вх. № 17357/10.09.2015 г. и с последваща молба с вх. № ****/02.06.2016 г. взыскателят [фирма] е поискал да бъде наложен заповор върху трудово възнаграждение на длъжника М. И. Тези молби, обективирайки искане за прилагане на конкретен изпълнителен способ, прекъсват давността за процесните вземания, като нова такава е започнала да тече от 03.06.2016 г. (денят, следващ последната молба от 02.06.2020 г.) – в т. см. т. 10 от Тълкувателно решение № 2 от 26.06.2015 г. по тълк. дело № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС. В тази връзка съдът намира за необходимо да отбележи, че въпреки данните за получаване от третото задължено лице – [фирма] на заповорните съобщения на ЧСИ от 17.09.2015 г. и от 03.06.2016 г. във връзка с така направените искания от търговската банка – кредитор, то тези заповори не са породили предвидените в закона последици, а оттам и не са довели до реализиране на изпълнителния способ, от който са част. Видно от отговорите на търговското дружество е, че суми не могат да бъдат преведени по процесното изпълнително дело поради наложени други заповори, респ. поради прекратяване на трудовото правоотношение с длъжника И., считано от 04.01.2016 г., в т. см. Тълкувателно решение № 3 от 10.07.2017 г. по тълк. дело № 3/2015 г., ОСГТК на ВКС. Ето защо, погасителната давност за вземанията по процесния изпълнителен лист в случая се прекъсва с подаването на молбите от взыскателя, но не и с действията по изпращане на заповорните съобщения.

Междувременно на 06.10.2015 г. давността е била прекъсната с оглед осъществяването от ищцата изрично признание на дълга, обективизирано в депозираната от нея молба до взыскателя с изразена готовност за ежемесечно изплащане на дълга чрез вноски в размер от по 350 лева месечно. Такова действие имат и осъществяваните доброволни плащания през периода от 26.02.2015 г. до 28.02.2019 г. (последното от които съгласно заключението на ССЕ от 28.02.2019 г.), които по своето естество съставляват признание на дълга по смисъла на чл. 116, б. "а" ЗЗД.

Считано от деня, следващ последно осъществяването на плащане – 01.03.2019 г. е започнал да тече нов петгодишен давностен срок, който не е изтекъл нито към момента на образуване на второто изпълнително дело №1137/2021 г. по описа на ЧСИ Д. – по молба на ответника от 29.12.2021 г., нито към момента на приключване на устните състезания пред настоящата инстанция – 30.09.2022 г. (поначало срокът изтича на 01.03.2024 г.), поради което вземанията по процесния изпълнителен лист не са погасени по давност.

За прецизност на изложението следва да се отбележи, че този давностен срок е бил спрян за срока от 13.03.2020 г. до отмяна на извънредното положение, доколкото съгласно Закона за мерките и действията по време на извънредното положение (ДВ бр. 34 от 09.04.2020 г.) за този период спират да текат давностните срокове, с изтичането на които се погасяват или придобиват права от частноправните субекти – арг. чл. 3, т. 2 от закона. Съгласно § 13 от Преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за здравето (ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.) сроковете, спрели да текат по време на извънредното положение по Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март

2020 г., и за преодоляване на последиците, продължават да текат след изтичането на 7 дни от обнародването на този закон в "Държавен вестник".

Следователно, за времето от 13.03.2020 г. до 20.05.2020 г. включително, давностният срок за вземанията е спрял да тече по силата на закона, поради което с този период се продължава действието на процесната погасителна давност и същата на по-силно основание не е изтекла към релевантните за делото периоди.

В тази връзка и с оглед изложените в исковата молба твърдения за прекратяване на производството по изп. дело № 1126/2014 г. съдът намира за необходимо да отбележи, че действително доказателствата по делото сочат, че след подаване на молбата от 02.06.2016 г. следващото активно поведение на кредитора, израз на волята му за събиране на процесните вземания, е депозирането на молбата от 15.01.2021 г., с която вискателят е поискал да бъдат извършени справки относно притежавани от длъжника МПС и движими вещи, недвижими имоти, регистрирани трудови договори и да се пристъпи към принудително събиране на вземането чрез налагане на запори, респ. възбрана, а на основание чл. 18 ЗЧСИ на съдебния изпълнител е възложено да определи способа за изпълнение.

Ето защо, следва да се приеме, че в продължение на две години, считано от деня, следващ подаването на молбата (03.06.2016 г.) в хода на същото не са извършвани, респективно не са били поискани от вискателя конкретни изпълнителни действия. Няма такъв характер направеното от [фирма] искане за спиране на производството на основание чл. 432, ал. 1, т. 2 ГПК, обективизирано в молба от 08.02.2017 г. и обосновано с изразена готовност от солидарния длъжник за изплащане на процесните вземания, съответно постановеното от съдебния изпълнител произнасяне по същата с постановление от 06.02.2017 г., доколкото се касае за спиране по искане, инициране именно от вискателя. В този случай извършването на изпълнителни действия зависи само от неговата воля, поради което и процесуалното му бездействие в тази насока е от значение за развитието на изпълнителното производство и поражда правни последици, съответно не представлява основание, спиращо срока по чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК. Следва да се отбележи, че в случая е и ирелевантна сочената от кредитора причина за исканото спиране – поради изразена готовност от солидарния длъжник за погасяване чрез вноски на задълженията си, съответно за липсата на проявена от търговската банка активност, доколкото целта на изпълнителния процес е да осигури липсващото доброволно изпълнение, а при наличието на такова изпълнителният процес не е необходим. Няма действие, обуславящо липсата на предпоставките за прекратяване на делото и предприетите действия срещу солидарния длъжник И.П.И., доколкото съгласно чл. 125 ЗЗД прекъсването и спирането на давността срещу един солидарен длъжник не произвежда действие спрямо останалите съдължници.

Предвид изложеното, съдът достига до извод, че производството по изп. дело № 1126/2014 г. по описа на ЧСИ Г.Д., образувано въз основа на изпълнителния лист от 27.03.2014 г. и за събиране на удостоверените в него процесни вземания, е било прекратено на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК – поради това, че в продължение на две години вискателят не е поискал извършването на изпълнителни действия, което от своя страна е проявна форма на неговото бездействие, водещо до осуетяване реализацията на правата му - на 03.06.2018 г. /две години от деня, следващ последното активно поведение на кредитора и вискател/. Процесното прекратително основание настъпва ex lege – по силата на закона, считано от момента на изтичане на две години от последното действие, в който смисъл са и задължителните за съда разяснения, дадени в т. 10 от Тълкувателно решение № 2 от 26.06.2015 г. по тълк. дело № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС. В мотивите на последното изрично е посочено, че в тази хипотеза прекратяването на изпълнителното производство става по право, без значение дали съдебният изпълнител е постановил акт за прекратяване на принудителното изпълнение и в кой момент е сторил това (в случая на 24.06.2021 г.), тъй като с постановлението си съдебният изпълнител само констатира настъпилото

прекратяване. Издаването на постановлението за прекратяване, предвидено изрично в разпоредбата на чл. 433, ал. 1 ГПК, е необходимо за прогласяване на действието му и за прилагане на някои от последиците му – арг. чл. 433, ал. 3 ГПК, но не и за настъпване на самата перемпция.

Това прекратяване обаче не влияе върху извода, че погасителната давност за процесните вземания не е изтекла към момента на образуване на второто изпълнително дело № 1137/2021 г. по молба от 29.12.2021 г. Следва да се отбележи, че изтичането на срока по чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК има за последица прекратяване на изпълнителното производство, но не обуславя погасяване на материалното право на вискателя /арг. чл. 454, ал. 2 ГПК/, съответно на възможността на последния в случай, че притезанията не са погасени, да образува ново изпълнително дело.

Последица от прекратяването е незачитане на действията, извършени от вискателя по вече прекратен изпълнителен процес, конкретно подаването на молбата от 15.01.2021 г., тъй като същото е сторено в рамките на прекратено по силата на закона изпълнително производство, т. е. по липсващ срещу ищцата и длъжник изпълнителен процес, с оглед на което съдът приема, че с тази молба реално не е прекъсната давността относно вземанията. Това обстоятелство обаче не променя достигнатия краен извод, че последните не са покрити с приложимият петгодишен давностен срок.

Изясни се, че ищцата въвежда като основание за недължимост на процесните вземания твърдения за извършени частични плащания, които не са взети предвид при повторното образуване на изпълнително дело от страна на вискателя.

От изводите на вещото лице по съдебносчетоводната експертиза се установи, че след съобразяване на извършените плащания от длъжниците, непогасените задължения са: 1 617,58 лева – главница; 3 991,19 лева – законна лихва върху главницата за периода от 05.03.2014 г. до 08.03.2022 г.; 914,05 лева – договорна лихва за периода от 11.03.201 до 27.12.2013 г.; 295,27 лева – наказателна лихва за периода от 27.12.2013 г. до 28.02.2014 г. и 312 лева – новогенерирани разноски по образуваните изпълнителни дела.

Предвид това и доколкото се касае за доброволни плащания, извършени от длъжниците в рамките на образуваното изпълнително дело № 1126/2014 г., но без провеждане на конкретен изпълнителен способ, а чрез директни преводи в полза на търговската банка – кредитор, то съдът намира, че тези плащания следва да бъдат съобразени, като бъде прието за установено, че с платените суми е извършено съответното частично погасяване на конкретните притизания, удостоверени в процесния изпълнителен лист и, че същите са недължими на това основание.

С оглед изложеното, исковите претенции на ищцата, основани на твърденията за извършено частично погасяване на вземанията по процесния изпълнителен лист чрез частични плащания, се явяват основателни за вземането в размер от 8 181 лева - платена главница, за вземането в размер от 18,86 лева – платени такси и застраховки и за вземането в размер от 220,54 лева – платени съдебни разноски, за които суми по ч. гр. дело № 11494/2014 г. по описа на Софийски районен съд, 52 състав е издаден изпълнителен лист и в тази част същите следва да бъдат уважени, като бъде признато за установено в отношенията между страните, че ищцата не дължи тези вземания на ответника поради погасяването им чрез извършените плащания.

В останалата част - за вземането в размер от 1 617,58 лева – непогасена главница (формирана като разлика между общо присъдената от 9 798,58 лева и платената от 8 181 лева), законната лихва върху същата, считано от датата на подаване на заявлението – 05.03.2014 г., както и за вземанията от 914,05 лева – договорна лихва за периода от 11.03.2013 г. до 27.12.2013 г. и от 295,27 лева – наказателна лихва за периода от 27.12.2013 г. до 28.02.2014 г., исковите претенции следва да бъдат отхвърлени, с оглед неоснователността на твърденията на ищцата за недължимостта им поради погасяване по

давност и чрез извършени плащания.

По отговорността за разноси:

При този изход на спора – частична основателност на предявените иски, право на разноси, съразмерно с уважената, респ. отхвърлената част, имат и двете страни. На основание чл. 78, ал. 1 ГПК, съразмерно с уважената част от исковите претенции, в полза на ищцата следва да бъде присъдена сумата от 598,85 лева, представляваща сторени разноси за държавна такса и депозит за съдебносчетоводната експертиза. На основание чл. 78, ал. 3 и ал. 8 ГПК в полза на ответника, съразмерно с отхвърлената част, следва да бъде присъдена сумата от 37,70 лева – разноси за юрисконсултско възнаграждение. Съдът определи последното в общ размер от 150 лева - над минималния размер и по-близко до средния такъв, при отчитане на установените минимален и максимален размери, на основание чл. 78, ал. 8 ГПК, вр. чл. 37 от Закон за правната помощ и чл. 25 от Наредбата за заплащането на правната помощ, като съобрази вида и обема на извършената дейност от процесуалния представител на ответника, изразяваща се в депозиране на писмен отговор и процесуално представителство в откритото съдебно заседание, както и конкретната фактическа и правна сложност на делото, определена от вида и броя на предявените иски и въведените основания за недължимост на вземанията, респ. събраните доказателства.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявените от М. Г. И., с ЕГН: ***** и адрес: [адрес] срещу [фирма], с ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: [адрес] отрицателни установителни иски с правно основание чл. 439, ал. 1, вр. чл. 124, ал. 1 ГПК, че М. Г. И. не дължи на [фирма] следните вземания: сумата от **8181 лева**, представляваща главница, сумата от **18,86 лева**, представляваща такси и застраховки и сумата от **220,54 лева**, представляваща съдебни разноси, за които суми по ч. гр. дело № 11494/2014 г. по описа на Софийски районен съд, 52 състав е издаден изпълнителен лист от 27.03.2014 г. в полза на [фирма], въз основа на който е образувано изпълнително дело № *****/2021 г. по описа на ЧСИ Г.Д. с рег. № *** на КЧСИ и с район на действие Софийски градски съд, поради новонастъпило обстоятелство - погасяването им чрез плащания, като **ОТХВЪРЛЯ** предявените иски за разликата над 8 181 лева до пълния предявен размер от 9 798,58 лева или за **сумата от 1617,58 лева** – главница, ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението в съда – 05.03.2014 г., както и изцяло за вземането от **914,05 лева** – договорна лихва за периода от 11.03.2013 г. до 27.12.2013 г. и за вземането от **295,27 лева** – наказателна лихва за периода от 27.12.2013 г. до 28.02.2014 г., удостоверени в изпълнителния лист от 27.03.2014 г.

ОСЪЖДА [фирма], с ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: [адрес], на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, да заплати на М. Г. И., с ЕГН: ***** и адрес: [адрес] сумата от **598,85 лева**, представляваща разноси по делото.

ОСЪЖДА М. Г. И., с ЕГН: ***** и адрес: [адрес], на основание чл. 78, ал. 1 и ал. 8 ГПК, да заплати на [фирма], с ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: [адрес], сумата от **37,70 лева**, представляваща разноси по делото.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с въззивна жалба, пред Софийски градски съд, в двуседмичен срок от връчване на репис на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____